

Projekt „Na cestě k Vám“ – podpora komunitní a terénní sociální práce na malých obcích v rámci okresu Rakovník

Z projektu plánujeme zajistit činnost terénních sociálních pracovníků (1, 5 úvazku) a koordinátora, kteří budou k dispozici zejména obyvatelům menších obcí na Rakovnicku, aby s nimi řešili jejich problémy v sociální oblasti. Aktuálně je profesionální sociální práce vykonávána pouze na MěÚ Rakovník a MěÚ Jesenice. Většina sociálních služeb (pečovatelská služba, domov pro seniory, denní stacionář, chráněné bydlení, služby pro rodiny s dětmi, atd.) funguje pouze v Rakovníku. Stejně tak zde sídlí všechny úřady. Pro obyvatele menších obcí, zejména na okraji okresu je často problematické se do města dostat nebo věci na úřadech vyřídit. Řešení svých problémů pak často odkládají, až může být v některých případech i pozdě.

Sociální pracovníci budou k dispozici místním samosprávám, kterým mohou poskytnout potřebné informace k fungování systému sociální pomoci, dostupným sociálním službám, atp. tak, aby je starosta nemusel sám složitě vyhledávat, pokud ho někdo z obyvatel žádá o pomoc v této oblasti. Případně má starosta možnost občana na pracovníky přímo odkázat. Může si pak být jistý, že se občanům dostane profesionální servis a pomoc v maximálním možném rozsahu. Sociální pracovníci projektu budou mít vzdělání dle zákona o sociálních službách, budou vybavení automobilem a počítačem s připojením na internet. Budou tedy schopni pružně a rychle reagovat na potřeby občanů, případně je i osobně dopravit a doprovodit k jednání na úřad apod.

Projekt je nyní těsně před zahájením realizace. Jeho spuštění plánujeme od 1. 7. 2023. Po dobu 2,5 let pak bude kompletně financován z prostředků poskytnutých z Operačního programu Zaměstnanost+ a částečně ze státního rozpočtu. Díky tomu můžeme poskytnout místním samosprávám možnost nezávazně si projekt vyzkoušet. Jsme přesvědčeni, že projekt v území prokáže svoji potřebnost a pro venkovské lokality a zejména jejich obyvatele bude důležitým benefitem. Pokud se Vaše obec rozhodne pro zapojení do projektu, jediným požadavkem je udělení souhlasu obce s výkonem sociální práce, kdy příslušnou dohodu Vám v písemné formě v čas dodáme.

Činnosti, které lze v rámci projektu vykonávat pro obyvatele obce

Cílová skupina projektu jsou osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené. Pod tímto spojením si lze představit např. tyto skupiny obyvatel, kterým je možné nabídnout následující formy pomoci.

- 1) **Senioři** – doprovod na úřady, pomoc s vyřízením všeho potřebného (např. jednání na úřadu práce, na ČSSZ, vyřízení příspěvků atd.). Zřízení pečovatelské služby do domácnosti (pokud to lze). Vyřízení žádosti o umístění do domu s pečovatelskou službou nebo domova pro seniory. Zavedení domácí ošetrovatelské péče (pokud je to třeba). Doprovod k lékaři, popř. dovážka léků apod.

„**Modelový případ**“ – péči o seniora zajišťuje rodina, která s ním ale nesdílí společnou domácnost. Senior již přestává zvládat samostatné fungování v domácnosti a je třeba mu zařídit pomoc. Sociální pracovník předá veškeré informace o možnostech zajištění péče, které jsou v území k dispozici a v případě zájmu pomůže službu sjednat. Vyhodnotí, zda postačí sjednání terénní služby nebo je žádoucí již umístění do pobytové služby. Zároveň může vyhodnotit, zda je vhodné žádat např. o některý z příspěvků (na péči, na mobilitu) a pomoci s jejich vyřízením.

- 2) **Rodiny s dětmi** (nízkopříjmové, zadlužené, s větším počtem dětí, s malými dětmi) – poradenství pro rodiny. Informace o možnostech v území (např. vhodné sociální služby, odborné poradny, atd.). Pomoc a doprovod při jednání na úřadech (např. vyřízení různých žádostí pro děti nebo rodiče, příspěvků, dávek např. na ÚP).

„**Modelový případ**“ – spolupráce sociálního pracovníka s rodinou je možná na mnoha úrovních. Může pomoci např. při komunikaci se školou (prospěch dětí, zajištění doučování, atd.), nastavení vhodného systému fungování jednotlivých členů rodiny, vyřízení příspěvků, na které může mít rodina nárok (přídavky na děti, příspěvek nebo doplatek na bydlení apod.).

3) **Samoživitelé** – poradenství a navázání občanů na vhodné služby, poradny, atd., které jim mohou pomoci dále řešit jejich situaci (osobní doprovod, pomoc s vyplněním formulářů, atd.).

„**Modelový případ**“ – opět se jedná o spolupráci na úrovni celé rodiny. Směrem k rodiči především otázka např. hospodaření s financemi, hledání zaměstnání, vyřízení příspěvků a zajištění jiné potřebné pomoci. Ve vztahu k dětem pak otázky týkající se školní docházky (plnění docházky v MŠ, prospěch na ZŠ, zajištění doučování, vhodné trávení volného času, spolupráce s poradnou apod.).

4) **Děti a mládež, pocházející z nepodnětného rodinného prostředí nebo více početných rodin** – jedná se o práci s celou rodinou, její navázání na další vhodné služby v území. Doprovázení a praktická pomoc při obstarání např. úředních záležitostí.

„**Modelový případ**“ – spolupráce musí vždy probíhat na úrovni celé rodiny. Sociální pracovník může s rodinou spolupracovat na nastavení funkčního systému spolupráce nejen mezi jednotlivými členy rodiny (hospodaření s penězi, příprava dětí do školy, zajištění vhodného způsobu trávení volného času dětí), ale také nastavení komunikace např. se školou, zajištění návazných služeb (poradny apod.) případně vyřízení vhodných příspěvků či jiné pomoci.

5) **Pečující osoby** (o seniora, dítě, osobu se zdravotním nebo mentálním postižením) – poradenství, navázání rodiny na další vhodné doplňkové služby, které jim mohou péči usnadnit (pečovatelská služba, domácí zdravotní péče, denní stacionáře, odlehčovací služby atd.). Pomoc s vyřízením potřebných úředních záležitostí (příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, parkovací karta atd.).

„**Modelový případ**“ – pro pečující osoby je stěžejní znalost návazných služeb v území, které jim mohou usnadnit péči o člena rodiny a umožnit jim např. i vlastní odpočinek. Sociální pracovník je schopen předat všechny potřebné informace – vyhodnotit zda je žádoucí terénní nebo pobytová služba, pomoci vhodnou službu sjednat, případně vyřídit příspěvky (na péči, mobilitu, aj.).

Dokáže navázat rodinu i na vhodné služby týkající se zdravotní péče (rehabilitace, zapůjčení kompenzačních pomůcek apod.)

- 6) **Předlužené osoby** (v exekuci, insolvenční apod.) – navázání na dluhovou poradnu, pomoc při jednání v dluhové poradně a při zajištění potřebných dokumentů pro vyřízení např. insolvence apod.

„**Modelový případ**“ – v jednodušších případech může sociální pracovník na řešení finanční situace s klientem spolupracovat přímo – doprovody na úřady, zajištění potřebných dokumentů apod. Pokud se jedná o rozsáhlejší problém, je možné navázání na dluhovou poradnu a následná podpora klienta při spolupráci s odborníkem.

- 7) **Dlouhodobě nebo opakovaně nezaměstnaní** – poradenství, doprovod na úřady, navázání na další vhodné služby.

„**Modelový případ**“ – jedná se především o podporu při aktivním hledání zaměstnání (procházení nabídek, spolupráce s ÚP, vyřízení potřebných dokumentů) případně zařízení vhodné rekvalifikace. Jedná se o dlouhodobou spolupráci mezi klientem a pracovníkem.

- 8) **Osoby po výkonu trestu odnětí svobody** – pomoc při jednání s úřady při návratu do běžného života. Poradenství pro lepší orientaci v systému.

„**Modelový případ**“ – po výstupu z výkonu trestu potřebuje klient především znovu získat orientaci ve fungování systému společnosti. Sociální pracovník může pomoci s hledáním zaměstnání, popř. rekvalifikace, bydlení, řešení finančních závazků i z minulosti. Jedná se o dlouhodobou a především komplexní spolupráci mezi klientem a pracovníkem.

- 9) **Osoby ohrožené závislostí** (alkohol, drogy, gambling, atd.) – navázání na vhodné služby, popř. zdravotnická zařízení (při odvykání).

„**Modelový případ**“ – sociální pracovník je situaci klienta schopen vyhodnotit komplexně. Navázat jej na poradnu nebo zdravotnické zařízení, které je schopno pomoci s odvykáním. Následně pak pomoci i s řešením souvisejících problémů – bydlení, zaměstnání, finance, atd. Opět jde mezi pracovníkem a klientem o dlouhodobou spolupráci, především podporu a vedení ze strany pracovníka.

Uvedený výčet činností není kompletní. Pracovník bude vždy reagovat na konkrétní situace a potřeby daného klienta. Spolupráce s klientem může být jednorázového charakteru, tj. poskytnout poradenství a pomoci vyřídit požadované věci např. na úřadu. Nebo může jít o dlouhodobou spolupráci, kdy pracovník s klientem bude delší dobu řešit např. jeho finanční situaci nebo bude opakovaně docházet za seniorem do domácnosti a průběžně zjišťovat jeho potřeby, na které bude v rámci svých možností reagovat.